

ΕΡΩΤΗΣΗ

**ΠΡΟΣ: Α. Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Β. Την κ. Υπουργό Πολιτισμού**

ΘΕΜΑ: «Απαράδεκτος 25πλασιασμός των ιχθυοκαλλιεργειών στη Σαλαμίνα και τα Διαπόρια Νησιά με καταστροφικές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις»

Η Σαλαμίνα, ένα νησί με μοναδική φυσική ομορφιά και ιστορική σημασία, υφίσταται ήδη πρωτοφανή περιβαλλοντική υποβάθμιση λόγω της περικύκλωσής της από ναυπηγοεπισκευαστικές ζώνες (Πέραμα, Ελευσίνα, Σαλαμίνα – ακόμη και σε αρχαιολογική ζώνη Α' και Β'), παροπλισμένα πλοία, τον Ναύσταθμο Σαλαμίνας, τη μονάδα φυσικού αερίου στη Ρεβυθούσα, αγκυροβόλια πλοίων, τη συχνή διέλευση πλοίων για τα λιμάνια του Πειραιά, της Δραπετσώνας και της Ελευσίνας, διυλιστήρια σε κοντινή απόσταση (Ελευσίνα και Ασπρόπυργο), καθώς και τις ήδη υφιστάμενες μονάδες ιχθυοκαλλιεργειών.

Παρά την ήδη επιβαρυμένη κατάσταση, το σχέδιο διατάγματος που επεξεργάζεται η Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβλέπει τον 25πλασιασμό της έκτασης των ιχθυοκαλλιεργειών στη Σαλαμίνα και τα Διαπόρια Νησιά, από 186 στρέμματα σε 4.632 στρέμματα, εκ των οποίων 830 στρέμματα θα είναι ενεργές εγκαταστάσεις, με δυνητική παραγωγή 22.079,88 τόνων ψαριών ετησίως έναντι 2.442,5 τόνων σήμερα.

Η προτεινόμενη επέκταση, η οποία περιλαμβάνεται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), έχει προκαλέσει καθολική αντίδραση από την τοπική κοινωνία. Ενδεικτικά, το Δημοτικό Συμβούλιο Σαλαμίνας (αποφάσεις 40/2021, 132/2024, 65/2025), η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης (απόφαση 1/2020) και η Περιφέρεια Αττικής (αποφάσεις 86/2021, 247/2024) έχουν γνωμοδοτήσει ομόφωνα ή με συντριπτική πλειοψηφία κατά της ΣΜΠΕ.

Επιπλέον, πολυάριθμοι φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως ο Περιβαλλοντικός Όμιλος Σαλαμίνας (ΠΕΡΙΒΟΣ) έχουν προβεί σε πολύ σημαντικές κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας, οι οποίες έχουν προσελκύσει χιλιάδες κατοίκους, εκφράζοντας την έντονη αντίθεσή τους.

Η επέκταση προβλέπεται να γίνει σε περιοχές κρίσιμης περιβαλλοντικής και πολιτιστικής αξίας, όπως το πευκόφυτο δάσος των Κανακίων, ένα από τα τελευταία εναπομείναντα δάση της Αττικής, έκτασης 30.000 στρεμμάτων. Η πρόσβαση στις ιχθυοκαλλιέργειες μέσω δασικών δρόμων, ιδίως σε περιόδους υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς, αυξάνει δραματικά τον κίνδυνο πυρκαγιών λόγω της διέλευσης βαρέων οχημάτων. Επιπλέον, η ΣΜΠΕ καλύπτει μόνο το 29% (10 από 35) των κριτηρίων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και παραγόντων κινδύνου, σύμφωνα με σχετική αξιολόγηση της McAlister Elliott, ενώ παραβλέπει πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις μεταξύ ποιότητας νερού, υγείας του θαλάσσιου βυθού και θαλάσσιας ζωής. Σημειωτέον ότι η Ελλάδα, σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, επιτρέπει ιχθυοκαλλιέργειες σε απόσταση μόλις 50 μέτρων από την ακτή και σε βάθη έως 20 μέτρων, αυξάνοντας τη ρύπανση από χημικές ουσίες, όπως η φορμόλη, και τα μικροπλαστικά.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η Σαλαμίνα αποτελεί δημοφιλή προορισμό για 300.000 παραθεριστές και επισκέπτες ετησίως, ενώ διαθέτει 26 παραλίες, εκ των οποίων 7 γειτνιάζουν ήδη με ιχθυοκαλλιέργειες. Η επέκταση θα υποβαθμίσει περαιτέρω την ποιότητα ζωής κατοίκων και επισκεπτών, περιορίζοντας την πρόσβαση σε καθαρές παραλίες και ακυρώνοντας το δικαίωμα στην αναψυχή.

Επιπρόσθετα, η προτεινόμενη χωροθέτηση γειτνιάζει με τη Μυκηναϊκή Ακρόπολη στα Κανάκια και αρχαιολογικούς χώρους σε Κολώνες και Περιστέρια, θέτοντας σε κίνδυνο την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Η επέκταση απειλεί επίσης και περιοχές Natura 2000 στα Διαπόρια Νησιά, παραβιάζοντας τις απαιτήσεις για ισχυρά μέτρα διατήρησης.

Επειδή, η Σαλαμίνα υφίσταται ήδη μία αφόρητη περιβαλλοντική επιβάρυνση, καθιστώντας την κορεσμένη από ιδιαιτέρως οχλούσες δραστηριότητες,

Επειδή, η προτεινόμενη επέκταση των ιχθυοκαλλιεργειών παραβιάζει τη βούληση των κατοίκων, όπως εκφράζεται από τις αποφάσεις τοπικών και περιφερειακών αρχών και πλείστες μαζικές κινητοποιήσεις,

Επειδή, η ΣΜΠΕ κρίνεται ανεπαρκής από διεθνείς αξιολογήσεις και παραβλέπει τις σοβαρές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις της επέκτασης,

Επειδή, η επέκταση απειλεί το δάσος των Κανακίων, τις καθαρές παραλίες, την τουριστική ελκυστικότητα και την πολιτιστική κληρονομιά της Σαλαμίνας,

Επειδή, η Πολιτεία οφείλει να προστατεύει το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και την ισονομία, αποτρέποντας την περαιτέρω υποβάθμιση του νησιού,

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Ποιοι είναι οι λόγοι, για τους οποίους το Υπουργείο προωθεί τον 25πλασιασμό των ιχθυοκαλλιεργειών στη Σαλαμίνα, παρά τις ομόφωνες αρνητικές γνωμοδοτήσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Σαλαμίνας, της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης και της Περιφέρειας Αττικής, καθώς και τις μαζικές αντιδράσεις των κατοίκων;
2. Γιατί η ΣΜΠΕ αγνοεί το 71% των κριτηρίων περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, όπως προκύπτει από την αξιολόγηση της McAlister Elliott, και πώς δικαιολογείται η χωροθέτηση ιχθυοκαλλιεργειών σε απόσταση 50 μέτρων από την ακτή και σε βάθη μόλις 20 μέτρων, σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές πρακτικές;
3. Πώς προτίθεται το Υπουργείο να προστατεύσει το δάσος των Κανακίων από τον κίνδυνο πυρκαγιών λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας βαρέων οχημάτων και τη λειτουργία χερσαίων εγκαταστάσεων;
4. Έχει ληφθεί υπόψη η περιβαλλοντική επιβάρυνση της Σαλαμίνας από τις υπάρχουσες οχλούσες δραστηριότητες και η επίπτωση της επέκτασης στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και των 300.000 ετήσιων επισκεπτών, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε καθαρές παραλίες;
5. Πώς σχεδιάζει το Υπουργείο να διασφαλίσει την προστασία των σπουδαίων αρχαιολογικών χώρων του νησιού (Μυκηναϊκή Ακρόπολη Κανακίων, Κολώνες, Περιστερία) και των περιοχών Natura 2000 στα Διαπόρια Νησιά από τις επιπτώσεις των ιχθυοκαλλιεργειών;
6. Προτίθεται το Υπουργείο να αναθεωρήσει το σχέδιο διατάγματος και να κηρύξει τη Σαλαμίνα κορεσμένη από υδατοκαλλιέργειες, όπως ζητούν οι κάτοικοι και περιβαλλοντικές οργανώσεις, αποτρέποντας την επέκταση και προβλέποντας την απομάκρυνση των υφιστάμενων μονάδων μετά τη λήξη των αδειών τους, με υποχρέωση αποκατάστασης των περιοχών;

7. Ποια μέτρα θα λάβει το Υπουργείο για την ενίσχυση της διαφάνειας και της συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας στη λήψη παρόμοιων αποφάσεων, ώστε να αποφευχθούν περαιτέρω συγκρούσεις και να διασφαλιστεί ο σεβασμός στη βούληση των κατοίκων;
8. Προτίθεται η Κυβέρνηση να αναθεωρήσει το ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τις υδατοκαλλιέργειες του 2011 και να το εκσυγχρονίσει με βάση ευρωπαϊκά δεδομένα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παναγιού (Γιώτα) Πούλου
Βουλευτής Βοιωτίας

Αλέξανδρος – Χρήστος Αυλωνίτης
Βουλευτής Κέρκυρας

Κυριακή Μάλαμα
Βουλευτής Χαλκιδικής

Θεοδώρα Τζάκρη
Βουλευτής Πέλλας

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης
Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης

Ραλλία Χρηστίδου
Βουλευτής Β3 Τομέα Αττικής